

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXA ROMÂNĂ A SIBIULUI

Simbolul Credinței (VI)

Dumnezeu Mîntuitorul

1. *Bunătatea lui Dumnezeu, izvorul mîntuirii.* Așa cum am arătat anterior, omul căzînd în păcat a intrat sub stăpînire a acestuia și a morții, pierzînd fericita stare a dreptății originare, adică a comunității harice cu Dumnezeu. „Căci plata păcatului este moartea” (Rom. 6, 23), moartea sufletească, trupească și osîndă spre moarte veșnică, adică spre veșnică despărțire de Părintele ceresc.

Dar Părintele ceresc nu voia pierrea veșnică a omului, adică intrarea acestuia în osîndă veșnică, pentru că nu pentru aceasta l-a creat pe om, ci pentru fericire. Iar cum planul dumnezeiesc nu poate nimeni și nimic să-l zădărnicească, Dumnezeu din nemărginita Sa bunătate și nesfîrșită iubire de oameni a aflat prin înțelepciunea Sa infinită mijlocul cel mai bun al scoaterii din rău, anume întruparea Fiului Său, care pentru aceasta s-a întrupat, pentru mîntuirea lumii, atunci „cînd bunătatea și iubirea de oameni a Mîntuitorului nostru Dumnezeu s-au arătat” (Tit 3, 4). Hotărîrea lui Dumnezeu de a mîntui pe om este astfel „după bunăvoința voii Sale... potrivit sfatului voii Sale” (Efes. 1, 5, 11). Iar mîntuirea înseamnă, în genere, scoatere din rău, eliberare, izbăvire, slobozenie; în înțeles religios creștin, mîntuirea este opera dumnezeiască de scoatere a omului din robia păcatului și a morții.

Temeiul și izvorul mîntuirii este bunătatea dumnezeiască revărsată ca iubire. „Dumnezeu așa a iubit lumea, încît și pe Fiul Său cel Unul Născut L-a dat, ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică” (Ioan 3, 16); „Dumnezeu, bogat fiind în milă, pentru multa Sa iubire cu care ne-a iubit pe noi cei care eram morți prin greșelile noastre, ne-a făcut vii împreună cu Hristos” (Efes. 2, 4—5). Prin aceasta se arată mărirea darului dum-

zeiesc, se preamărește Dumnezeu și cei ce se mîntuiesc ajung la menirea lor, viața fericită. „Mai înainte rînduindu-ne pe noi, în a Sa iubire, să ne înfiez prin Iisus Hristos... spre lauda mării harului Său... ca să fim spre lauda slavei Sale” (Efes. 1, 5—6, 12) și „ca să arate în veacurile viitoare covârșitoarea bogăție a harului Său, prin bunătatea ce a avut către noi întru Hristos Iisus” (Efes. 2, 7).

2. *Pregătirea omenirii pentru primirea Mîntuitorului.* Hotărîrea lui Dumnezeu de a mîntui lumea este din vece, căci veșnic și atotștiutor fiind Dumnezeu, El știa că protopărinții vor cădea și de aceea planul mîntuirii îl are Dumnezeu tot din vece, ca „taină a voii Sale, după bunăvoința Sa, precum mai înainte a hotărît întru Sine” (Efes. 1, 9), „taină cea din vece ascunsă în Dumnezeu” (Efes. 3, 9; Rom. 16, 25; Col. 1, 26), „după harul care ni s-a dat nouă în Hristos Iisus, mai înainte de începutul veacurilor” (II Tim. 1, 9), taină „rînduită mai înainte de vece, spre mărirea noastră” (I Cor. 2, 7).

În planul lui Dumnezeu de mîntuire a lumii se găsește și pregătirea neamului omenesc pentru mîntuire, adică pentru primirea Mîntuitorului. Pregătirea aceasta este lucrarea a Providenței dumnezeiești și ea s-a făcut atît în lumea păgînă cît și cu poporul ales, cu iudeii. În lumea păgînă, prin reminiscențe (rămășițe) din Descoperirea dumnezeiască primordială și prin unele legături cu poporul iudeu; tot așa, prin legea morală naturală prezentă în conștiința tuturor, „căci ceea ce se poate cunoaște despre Dumnezeu este vădit între ei (între păgîni), pentru că Dumnezeu le-a vădit lor” (Rom. 1, 19); și „ei (păgînii) arată fapta legii scrisă în inimile lor, prin mărturia conștiinței lor și prin jude-

cățile lor” (Rom. 2, 15). Căci înclinația spre adevăr și bine nicio dată n-a fost pierdută cu totul. Din viața religioasă și morală a păgînilor nu lipsește simțirea vinovăției omenesti și a părăsirii de către Dumnezeu, nici sentimentul neputinței umane și dorința după ajutor dumnezeiesc. Jertfele întîlnite în toate religiile sînt semne ale dorinței de mîntuire din robia răului și mijloace de împăcare cu divinitatea. Nădejdea într-un răscumpărător, de asemenea, este exprimată în mituri și legende păgîne. Toate acestea arată că, între păgîni, Dumnezeu, „ca un Făcător de bine, nu s-a lăsat pe Sine nemărturisit” (F. Ap. 14, 17). Venirea magilor de la Răsărit, păgîni, la Nașterea Domnului arată așteptarea și chiar cunoștințe printre păgîni despre Mîntuitorul (Matei 2, 1—12).

Pregătirea iudeilor este, printr-o continuă acțiune a Providenței, mai clară și mai amănunțită. Întreg Vechiul Testament este pregătitor, îndrumător sau pedagog spre Hristos (Gal. 3, 24). Iudeii au păstrat făgăduința protoevangelului, a primei bune vestiri a mîntuirii (Gen. 3, 15), la care apoi, prin patriarhi, lege și profeți, s-au adăugat mereu lămuriri și amănunte privitoare la mîntuire și modul împlinirii ei, cunoscîndu-se astfel de mai înainte, „după Scripturi” (Simb. Cred. art. 5) demnitățile și slujirile Mîntuitorului, ca și situațiile și faptele deosebite ale vieții Sale pămîntești. Iar dacă la venirea Sa, Mîntuitorul n-a fost recunoscut ca Mesia de către conducătorii iudei, aceasta rezultă în mare parte din nenorocite împrejurări istorice, sociale și politice, care au dus, în acei conducători, la o orbire spirituală în ce privește dreapta înțelegere a Sfințelor Scripturi.

Pr. prof. dr. Isidor Todoran

Slujitor neîntrecut cu cuvîntul și cu fapta

Sfîntul Ierarh Nicolae se bucură de o cinstire cu totul deosebită. Cultul său a fost generalizat deopotrivă în Răsăritul ca și în Apusul creștin. Foarte multe biserici și chiar localități au fost puse sub patronajul său, iar în onomastica creștină, numele acestui sfînt se înscrie între numele cele mai frecvent purtate de credincioși.

Este pomenit în fiecare an la 6 decembrie, dar Biserica a rînduit și alte nenumărate prilejuri cînd i se înalță rugăciuni. Astfel, de pildă, în fiecare zi de joi de peste săptămîna, la otpustul slujbelor religioase ce se săvîrșesc, îl asociem ca mijlocitor pentru mîntuirea noastră și pe Sfîntul Ierarh Nicolae.

Evlavia cu care este venerat de credincioși se datorește vieții sale alese. Din izvoarele istorice păstrate știm că Sfîntul Nicolae s-a născut pe la anul 270, în orașelul Patara, din provincia Lichia, de pe coasta de sud a Asiei Mici. Epoca sa a coincis cu sfîrșitul persecuțiilor împărărilor păgîni împotriva creștinilor. Ultimele svîrcoliri ale unei lumi care apunea au fost, într-un anumit fel, și cele mai periculoase. Împărații Dioclețian și Maximian au pornit o acțiune generală și brutală de exterminare a creștinilor. Au avut loc numeroase execuții și chiar adevărate masacre, cum s-a petrecut într-un oraș din Frigia unde creștinii au pierit arși de vii în biserică. Mărturisitorii credinței (confessores) care scăpau cu viață umpleau minele și carierele Tebaidei, Palestinei, Ciliciei și Ciprului. Dar, Sfîntul Nicolae a scăpat nevătămat din aceste împrejurări cumplite. Lui i-a fost rînduit să trăiască pînă la înseninarea orizontului istoriei creștine care s-a petrecut odată cu ajungerea la conducerea imperiului a împăratului Constantin cel Mare. Acum crești-

nismul a dobîndit libertatea de dănuire și manifestare.

Crescut într-o familie de oameni cucernici, Sfîntul Nicolae s-a retras de tînră într-o mănăstire din apropierea localității sale de baștină. Cînd a devenit vacant scaunul metropolitan din Mira, capitala provinciei Lichia, Nicolae monahul a fost chemat, pentru vrednicia sa, la această înaltă cinstire. A fost o alegere care s-a concretizat ulterior într-unul dintre cele mai strălucite modele de conducere bisericască.

Ca păstor al Bisericii din Mira, Sfîntul Nicolae s-a arătat vajnic apărător al credinței „împotriva ereziei ariene, care a adus mare tulburare în viața creștină din vremea sa. Nu ne-au rămas de la el scrieri polemice la adresa lui Arie, dar se știe că la sinodul I ecumenic de la Niceea din 325, poate numai Sfîntul Atanasie cel Mare a dovedit zelul pe care l-a avut Sfîntul Nicolae în apărarea integrității învățăturii mîntuitoare, împotriva rătăcirii lui Arie și adepților săi.

Trăsătura fundamentală a caracterului său a fost însă bunătatea. Și-a transformat toată averea moștenită de la părinți, ca și alte mijloace materiale pe care le-a avut la îndemînă în opere de binefacere. Marea parte a păstorilor săi era greu apăsată de sărăcie. Ținutul muntos al Lichiei nu oferea nici pe departe posibilitățile de hrană pentru toți. Datorită lipsurilor, mulți credincioși se lăsau pradă deznădejzii și viciilor. Sfîntul Nicolae n-a putut îndura nepăsător această situație. A intervenit în chip exemplar. A fost îndboldit să procedeze astfel de credința sa în Mîntuitorul, care a sărăcit de bunăvoie pentru a ne îmbogăți pe noi, pe toți.

(Continuare în pag. a 2-a)

Pr. prof. Dumitru Abrudan

Ioan Russu-Șirianu (1864—1909)

115 ani de la naștere și 70 de ani de la moarte

Ziarist, istoric și om politic reprezentativ al generației sale, Russu-Șirianu s-a integrat în constelația cărturărească-politică ardeleană care a participat cu dăruire la pregătirea și făurirea statului unitar român.

Ioan Russu-Șirianu s-a născut la Șiria în 20 iunie 1864, dintr-o familie de meseriași („maestru”), fiind fiul lui Iosif și al Mariei Russu, născută Slavici. Școala primară o face în satul natal, unde-l are ca coleg pe I. T. Mera, învățatul literat, medic și om politic de mai tirziu. Studiile pedagogice și le face la Preparandia de stat din Deva, luîndu-și diploma de învățător, diplomă pe care o folosește foarte puțin timp, fiind atras de tînră de ziaristică și lupta politică. Pe bună dreptate s-a spus despre el că: „...din simplu învățător...” a ajuns „...învățător al întregului neam...”.

Atras de cultura românească de „peste munți” și la îndemnul uchiului său, I. Slavici, în 1884 trece Carpații și poposește la București. Aici se angajează ca pedagog la școala de institutori și profesor la școala particulară a lui E. Bălțeanu.

În anul 1885 trece în redacția prestigiosului organ de presă „Românul”, condus de Vintilă C. A. Rosetti, pentru ca peste un an de zile, să treacă în redacția ziarului „Voința Națională” a lui Gogu C. Cantacuzino, cu care va rămîne bun prieten pînă la moarte.

Pregătirea Memorandului îl găsește în București, dar el își face datoria

de „ostaș” credincios neamului său, agitînd ideea națională în marile ziare din capitala României și fondînd, împreună cu o pleiadă de tineri entuziaști, „Liga pentru unitatea culturală a României”, societate

tate care va sprijini lupta politică a românilor transilvăneni.

Revine în Transilvania în anul 1891, în „era redeșteptării naționale”, intrînd în redacția „Tribunei”, tocmai cînd numărul vechilor tribuniști se rărise. Aici îi are ca și colegi pe Septimiu Albini, Gh. Bogdan-Duică, G. Coșbuc, ș. a. În decembrie 1892, împreună cu E. Brote și Sept. Albini, Ioan Russu-Șirianu fondează „Foaia poporului” cu scopul

mărturisit de luminare a „clasei țărănești”. El rămîne la „Tribuna” pînă în toamna anului 1895, cînd datorită crizei din Comitetul Național al P. N. R., vechi tribuniști: I. Russu-Șirianu, Gh. Bogdan-Duică, Ilarie Chendi, etc. sînt siliți să părăsească redacția.

În epoca memorandistă (1892—1894), a desfășurat o susținută activitate de educare și de întărire a solidarității naționale, activate bazată pe teza sa statornică, că „apelul la popor” e unul din factorii de izbîndă în lupta națională. Marea sa campanie agitatorică începe în sept. 1893 la Șiria și cuprinde, în scurtă vreme, toate satele din Podgoria arădeană și cele de pe Valea Crișului. Tot în această perioadă, prin articolele sale înflăcărâte și curajoase, contribuie la susținerea acțiunii memorandiste, lucru ce-i atrage arestarea și închiderea la Seghedin și la Cluj (1893—1894).

După eliberarea din închisoare, în 1894, cu ocazia adunării de la Sibiu, I. Russu-Șirianu este ales, alături de alți arădeni (Șt. C. Pop, V. Mangra, N. Oncu, etc.) în Comitetul Național, constituit pentru eventualitatea întemnițării Comitetului în funcție.

După o scurtă escală la București (1896), ca redactor la „Voința Națională”, Ioan Russu-Șirianu revine pe meleagurile natale și devine „suflător” ziarului „Tribuna poporului” (Continuare în pag. a 2-a)
Prof. Ioan Mircea Bogdan

Pagini din mișcarea cultural românească transilvăneană (1848-1918)

În anii următori revoluției de la 1848, în ciuda împrejurărilor vitrege de opresiune create de regimurile existente — regimul neabsolutist (1849—1860), regimul liberal (1860—1918) — regimul dualist (1867—1918) — românii din Transilvania au reușit, prin luptă dâră și eforturi unite, să pășească pe calea progresului în toate ramurile manifestării spirituale, creându-și instituții culturale proprii sau dezvoltând pe cele mai vechi, care, drept, au devenit veritabile fortărețe ale vieții naționale românești, îndeplinind o co-vârșitoare funcție social-politică în procesul desăvârșirii națiunii române, pînă la realizarea statului național unitar în 1918.

Inspirat de tradițiile anterioare ale luptei pentru apărarea limbii și vieții naționale, Simion Bărnuțiu, dădu-se încă de la 1848 semnalul intensificării activității culturale românești, îndemnând poporul să pornească „la cultură națională cu puteri unite”, căci „cultura fiecărui popor astăzi e măsura fericirii și securității lui...”; marele revoluționar patriot avea credința, mai larg împărtășită, că „lumina științelor și a artelor mai mult nu poate fi proprietatea unor clase privilegiate, ci trebuie să se facă bun comun a toată națiunea”.

Dacă generația de la 1848 a purtat steagul luptei pe cale revoluționară pentru realizarea idealului național, înăbușirea revoluției de forțele contrarevoluționare a determinat strămutarea terenului de luptă pe alt plan creînd condiții specifice de luptă pentru românii din monarhie, pentru eliberarea lor națională și socială. În această luptă un rol de prim rang l-au jucat așezămintele culturale ca instituții de instrucție și educare a noilor generații în spirit național. Sint de remarcă între acestea *Asociațiunea pentru literatura și cultura poporului român (Astra)*, *Asociațiunea națională arădănească pentru cultura și conversarea poporului român*, *Asociațiunea pentru cultura poporului român din Maramureș*, societățile de lectură ale elevilor și studenților de la școlile din Transilvania, cele înființate de învățători, meșteșugari, femei, cele muzicale, *Societatea Petru Maior* din Budapesta, *Societatea Româna Jună* din Viena, etc. Un rol deosebit pentru viața românilor de sub stăpînirea habsburgică l-au jucat *Academia Română*, *Societatea Transilvania* din București, *Liga culturală*, *Universitatea populară N. Iorga* de la Vălenii de Munte.

După instaurarea regimului dualist austro-ungar, în condițiile intensificării îngrădirii libertății popoarelor supuse și ale campaniei sistematice de deznaționalizare forțată, românii și-au concentrat în bună măsură energia de luptă pe terenul vieții culturale-naționale. Pînă la unirea din 1918, cultura a constituit unul din cele mai puternice mijloace de afirmare națională a românilor.

O contribuție de seamă la răspîndirea culturii, la luminarea poporului român, la fortificarea sa intelectuală „în vederea cuceririi drepturilor și libertăților necesare dezvoltării sale viitoare a avut-o presa națională din Transilvania. Principala idee vehiculată de periodicele naționale, ca un reflex al cerințelor neamului, a fost ideea unirii tuturor românilor într-un singur stat. Dezvoltarea conștiinței de sine a poporului român, înființarea continuă a luptei pentru unitate națională, evoluția evenimentelor internaționale au determinat, în ciuda opoziției cercurilor guvernamentale, lărgirea numărului publicațiilor românești, a căror deviză era, fătîș sau voalat, libertatea națională. În anevoioasa bătălie pentru emanciparea românilor transilvăneni, de veacuri oprimați în propria lor patrie, au pășit în primele rânduri o seamă de ziare și reviste naționale de mare prestigiu: *Gazeta Transilvaniei* (Brașov), *Transilvania* (Sibiu), *Românul* (Arad), *Telegraful Român* (Sibiu), *Unirea* (Blaj), *Drapelul* (Lugoj), *Foaia poporului* (Sibiu), *Poporul român* (Budapesta — Arad), *Libertatea* (Orăștie), *Tribuna poporului* (Arad), *Foaia poporului român* (Budapesta), *Revista politică și literară* (Blaj), *Națiunea* (Budapesta), *Luceafărul* (Budapesta — Sibiu), *Foaia diecezană* (Caransebeș), *Biserica și școala* (Arad), *Revista teologică* (Sibiu),

Revista economică (Sibiu), *Vatra școlară* (Sibiu) și multe altele.

Pe terenul activității cultural-naționale, care constituie unul dintre cele mai vaste domenii ale epocii moderne din istoria patriei, un loc de frunte a revenit, ca o urmare firească a tradițiilor din veacurile anterioare, meșteșugurilor județului Alba. În anul 1852, cînd intenția constituirii unei asociații destinate cultivării poporului nu se materializase încă în apariția „Astreii”, cunoscutii fruntași revoluționari de la 1848, Avram Iancu, Axente Sever și Simion Balint au inițiat fundarea unei societăți literare române, „care avea ca scop cultura și dezvoltarea limbii române și publicarea de cărți folositoare”, și pe care au dotat-o „depuținind cîteștei un capital de 2500 florini”. Printre personalitățile acestor locuri care au susținut cu căldură activitatea „Astreii”, creată la Sibiu în 1861, se numără la loc de frunte marele învățat Timotei Cipariu, cărturarul blăjan Ioan V. Russu și fruntașul revoluționar Axente Sever.

Activitatea „Astreii”, cea mai de frunte și mai reprezentativă asociație culturală românească din Transilvania, a fost extrem de bogată pe teritoriul județului Alba, întrunind adeziunea și sprijinul larg al locuitorilor din zonele Munților Apuseni, Blajului și Sebeșului. Este de subliniat, de altfel, în sprijinul celor afirmate, că o bună parte din adunările generale ale „Astreii” ținute în veacul al XIX-lea s-au desfășurat în localități ale fostului comitat Alba de Jos: Blaj (1863), Abrud (1865), Alba Iulia (1866), Sebeș (1872), Alba Iulia (1875), Blaj (1877), Alba Iulia (1886), Abrud (1888), Sebeș (1894), Blaj (1895). Una dintre cele mai importante manifestări ale „Astreii” a fost impresionanta adunare generală de la Blaj din anul 1911, consacrată aniversării a cincizeci de ani de la constituirea Asociațiunii. Adunarea, la care și-au dat înțelire mari personalități ale științei și culturii românilor de pretutindeni (I. L. Caragiale, G. Coșbuc, Șt. O. Iosif, V. Eftimiu, N. Iorga, I. Bianu, G. Mehedintzi, G. M. Murgoci, etc.) și care a primit o aleasă strălucire prin zborul de răsnet al pionierului aviației românești Aurel Vlaicu, a scos în evidență viabilitatea neamului românesc, uriașul său potențial de luptă pentru existență și emancipare, credința sa fermă în apropiatul ceas al libertății naționale.

Pe teritoriul județului Alba și-a făcut simțită prezența printre alte asociațiuni și societăți culturale-românești, *Societatea pentru fond de teatru român*, din ale cărei manifestări remarcăm adunarea generală de la Alba Iulia din septembrie 1909.

Continuînd tradiția primului periodic blăjan — *Organul luminării*, editate de Timotei Cipariu — și al publicației *Arhiva pentru filologie și istorie*, (editată de același ilustru cărturar), presa apărută în județul Alba și-a alăturat, la rîndul ei, eforturile societăților, asociațiilor, și reuniunilor, aducînd o însemnată contribuție activității de culturalizare a românilor și de consolidare a conștiinței lor de neam. În șirul perio-

dicelor românești din Transilvania și-au înscris numele o seamă de ziare și reviste din această zonă: *Revista politică și literară* (Blaj), *Unirea* (Blaj), *Economul* (Blaj), *Muza Română* (Blaj), *Thalia Română* (Alba Iulia), *Munca* (Sebeș), *Alba Iulia* (Alba Iulia).

Mișcarea cultural-națională din Transilvania, ale cărei obiective social-politice deveneau tot mai vizibile, a sporit în amploare pe măsură accentuării șubrezeniei monarhiei austro-ungare și a conturării tot mai vizibile a posibilității eliberării naționale.

Ca urmare a influenței puternice pe care activitatea culturală și promotorii ei, intelectualii patriei, o aveau asupra maselor, încă de la începutul primului război mondial autoritățile monarhice au luat măsuri represive, interzicînd apariția principalelor ziare românești, mobilizînd și trimițînd pe front sau internînd în lagăre de concentrare o seamă de intelectuali învinuși de a fi făcut propagandă printre țărani pentru unirea Transilvaniei cu România. Încercările cercurilor guvernante de a stăvili prin pedepsire, intimidare și corupție avîntul mișcării naționale nu a făcut decît să intensifice acțiunile antihabsburgice, avînd drept țel final fărîmarea unității naționale. Sfîrșitul singeroasei conflagrații imperiale, cînd monarhia austro-ungară, subminată de lupta de eliberare a popoarelor componente și decimată pe fronturi, și-a găsit sfîrșitul firesc, a cunoscut un puternic reviriment al activității politice și culturale românești.

La capătul unei epoci de lupte dirize în slujba idealului național, poporul român se găsea în toamna anului 1918 în fața împlinirii visului de aur — unitatea națională. Dînd glas voinței întregului neam, Consiliul Național Român Central lansă în 20 noiembrie istoricul apel prin care națiunea română din Transilvania și Ungaria era chemată pentru ziua de 1 Decembrie 1918 în cetatea Alba Iuliei la celebrarea istoricului eveniment. „Veniți la Alba Iulia” — era glasul care răsună pretutindeni, îndemnînd mulțimile spre istorica cetate unde se înfăptuise sub sceptrul marelui voievod Mihai Viteazul cea dintîi unire politică a tuturor românilor cu mai bine de trei sute de ani în urmă.

Așezămintele culturale românești din teritoriile austro-ungare, care au depus o intensă și fructuoasă activitate de pregătire a Unirii, erau reprezentate și la Alba Iulia, fie în cadrul celor peste 100.000 de participanți, fie în rîndurile înaltului sfat național ce avea să hotărască unirea cea mare.

La fel ca pentru întregul nostru popor, pentru reprezentanții intelectualității credincioase năzuințelor neamului, marea împlinire de la 1 Decembrie 1918, constituia răsplata dreaptă a unor străduințe îndelungate pe linia dobîndirii libertății națiunii. Desăvîrșirea unității naționale marchează încheierea unei etape istorice distincte, bogate în episoade dramatice, în care cărturărimea și-a avut partea sa de contribuție, consemnată la loc de cinste în cartea existenței neamului românesc.

Ioan I. Șerban

Dr. Ion Mateiu...

(Continuare din pag. a 2-a)

În primele zile ale lunii decembrie 1918, dr. Ion Mateiu, ales deputat în Marele Sfat Național din Transilvania, organ constituit de Marea Adunare Națională de la Alba Iulia, ținută la 1 decembrie 1918, părăsește Chișinău, îndreptîndu-se spre Sibiu. La cererea sa, Prefectura județului Chișinău i-a eliberat o dovadă, cu nr. 4965 din 9 decembrie 1918, prin care „se certifică că d-l dr. Ion Mateiu, primredactorul ziarului *România Nouă*, refugiat din Transilvania, se întoarce acasă cu soția Sanda născută Ulubeanu, chemat în calitate de deputat”.

De-abia ajuns în orașul de pe Cîmbin, unde își avea reședința Consiliul Dirigent, Ion Mateiu a fost invitat la Vasile Goldiș, șeful Resorțului Cultelor și al Instrucțiunii publice, care i-a dat însărcinarea să organizeze învățămîntul din Transil-

vania în noile condiții istorice. Cunoscut fiind înaltele sale calități de organizator, el a fost numit în funcția de director al Învățămîntului primar și normal și șef al instrucției publice din Transilvania și Banat.

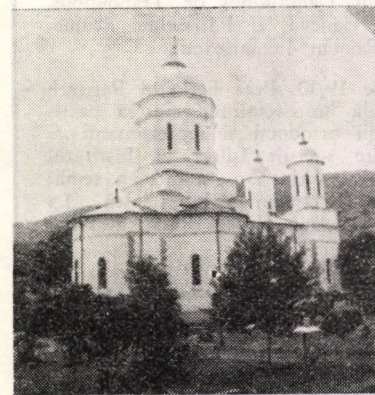
Muncind cu răspundere și migală de artizan, dr. Ion Mateiu a elaborat proiectul normelor de organizare a învățămîntului din Transilvania. După dezbatere, proiectul s-a concretizat în Decretul nr. 13.869/1919, privitor la reorganizarea învățămîntului primar de sub autoritatea Consiliului Dirigent din Transilvania. „Organizarea învățămîntului de toate gradele din Transilvania în anul 1919 — aprecia Onisifor Ghibu — reprezintă o operă de însemnată națională, pentru că evoluția ulterioară a învățămîntului a depins de aceste începuturi”.

Vetre dobrogene de spiritualitate ortodoxă și de simțire românească

În Dobrogea — străveche provincie românească și cu un trecut istoric atît de zbuciumat — viața monahală, așa cum se știe, a apărut în cadrul și în jurul Episcopiei Tomisului, care este cunoscută pînă în prezent ca fiind cea mai veche organizație bisericească (sec. III—IV) de pe teritoriul Patriei noastre, iar mănăstirile existente astăzi între Dunăre și Mare, reprezintă o firească continuare a vieții călugărești de atunci și au fost ridicate în apropierea sau chiar pe alte vetre monahale mai vechi.

MĂNĂSTIREA COCOȘ

În cuprinsul Arhiepiscopiei Tomisului și Dunării de Jos, pe raza comunei Niculițel din jud. Tulcea, la

o distanță de 5—6 km de centru, se află așezată, între frumoase și bogate păduri de tei *Mănăstirea Cocos*, care în timpul stăpînirii otomane, în Dobrogea de nord, a jucat un important rol patriotic și a menținut aprinsă flacăra ortodoxiei românești.

Intr-o lucrare publicată în anul 1918, Nicolae Iorga menționează că „Mănăstirea Cocosu își datorește ființa... unui făgărășan...”. Și într-adevăr, acest așezămînt monahal care își trage numele de la „Dealul Cocosului”, de alături, a fost ridicat în anul 1833 de către arhimandritul *Visarion*, originar din părțile Făgărășului, pe locul unui schit de sihăstri care exista către sfîrșitul secolului al XVII-lea (1679). Acest arhimandrit a venit în Dobrogea cu cei doi ucenici ai săi Gherontie și Isaia de la Mănăstirea Neamț, unde au deprins meșteșugul țiparului și au ucenicit într-o altă călugărie rîndu-ieli. Schima monahală au primit-o tot în Lavra nemțeană — vechi și mare centru de spiritualitate creștină ortodoxă, de preocupări artistice și de cultură națională.

Ion Ionescu de la Brad, la anul 1850, în călătoria sa prin Dobrogea, a vizitat și Mănăstirea Cocos, cînd l-a cunoscut personal pe vrednicul stareț *Visarion*. În notele sale de călătorie, a consemnat următoarele aprecieri privitoare la acest ctitor și distins slujitor al Bisericii și al neamului său: „Părintele *Visarion*, român din Făgărăș, fiind de 17 ani au trecut în Moldova la rubedeniile din Varatic și din Neamț. În aceasta de pe urmă au trăit 30 de ani tipograf. El a tipărit și *Geografia* lui Cantemir, lucru ce l-au făcut știutor de originea și de nevoile tuturor românilor”.

Datorită experienței duhovnicești și gospodărești cîștigată la Neamț, *Vi-*

șarion împreună cu ucenicii săi amintiți și ajutat de credincioșii din împrejurimi și de unii mocani transilvăneni a ridicat, în acest loc, o gospodărie cu bisericuță din paianță la mijloc, cu hramul „*Intrarea în Biserică a Maicii Domnului*”. În anul 1853, prin stăruința lui *Visarion* și cu cheltuiala lui Nicolae Hagi Ghiță din Poiana Sibiului, s-a zidit aici o altă biserică mai mare, din piatră, cu hramul „*Sfînta Treime*”, dar fără turle ca și prima. Acestea s-au putut adăuga, abia în anul 1885, după revenirea Dobrogei la Patria-Mamă. Tot în timpul starețului *Visarion* s-au construit chilile-monument care acum au etaj, cerdac, balcoane și se află în fața actualei biserici mari. Acest vrednic stareț s-a preocupat și de înzestra-

rea acestei mănăstiri cu toate cele necesare.

După moartea lui *Visarion*, care s-a întîmplat în anul 1826, la conducerea mănăstirii Cocos a urmat starețul Daniil, în timpul căruia s-a construit monumentală clopotniță, existentă astăzi.

Nifon Bălășescu, călugăr de la mănăstirea Căldărușani, profesor, autor de dicționare și alte lucrări științifice, care cunoștea bine situația din Dobrogea și a avut o importantă contribuție la înființarea de școli în această provincie românească, amintește într-o lucrare publicată în anul 1878, de „*Monastirea Cocosu*, bogată, 44 călugări numai români...”.

După revenirea Dobrogei la România în 1878, din punct de vedere bisericesc această provincie a trecut la Episcopia Dunării de Jos, cînd Mănăstirea Cocos cunoaște o înnoire sub toate aspectele.

Astfel, în timpul păstoriei episcopului Pimen Georgescu (1902—1909) s-a construit latura de est a incintei cu paraclisul, trapeza, bucatăria și chelăria. Arhimandritul Roman Sorescu, originar din părțile județului Dimbovița, care avea deosebite calități gospodărești, preluînd, în anul 1909 conducerea acestei mănăstiri, ajutat de episcopul Nifon Niculescu (1909—1921) a zidit chilile cu arcade și stăreția din partea stîngă cum se intră în incinta mănăstirii. Tot în vremea acestui stareț, în locul vechilor biserici ce s-au demolat, s-a zidit actuala biserică cu trei turle și cu hramul „*Sfînta Treime*”, între anii 1911—1913, după planurile arhitectului Toma Do-

(Continuare în pag. a 4-a)

† EPIFANIE NOROCEL TOMITANUL
Episcop-vicar

Din anul 1921, pînă la 20 martie 1946, cînd Ion Mateiu a decedat în urma unui accident, distinsul pedagog și om de cultură a îndeplinit funcția de profesor universitar la catedra de drept civil în cadrul Academiei Comerciale din Cluj și Brașov. În același timp, i s-a încredințat și demnitatea de prorector și rector al acestei instituții de învățămînt superior. Pe lîngă acestea, a fost membru în secțiile științifice ale „Astreii” din Sibiu și director al revistei săptămînale „*Renașterea*” din Cluj.

Ilustrat doctor în drept a călătorit în străinătate, unde a îndeplinit o serie de misiuni oficiale, legate de apărarea integrității teritoriale a României întregite și a suveranității naționale. A făcut parte din grupul de experți români la Uniunea interparlamentară a Societății Națiunilor. La Conferința de la Washington — Ottawa din anul 1925, dr. Ion Mateiu a rostit un amplu și documentat discurs în problema minorități-

lor. În vara și toamna anului 1926, în numele grupului român, Ion Mateiu a prezentat Memoriul la Societatea Națiunilor, privind procedura cu privire la protecția minorităților, obținînd cîștig de cauză.

Ion Mateiu a desfășurat și o bogată activitate publicistică. A scris și publicat sute și sute de articole și studii în numeroase ziare, reviste și volume. De asemenea, a adunat un mare volum de note și date în legătură cu procesul Memorandului din 1894. Intenția sa de a scrie o lucrare pe această temă, a rămas nerealizată din cauza morții premature. Materialul strîns, care împreună cu corespondența sa însumează peste 2.500 de documente, se păstrează în arhiva bibliotecii mitropolitane din Sibiu.

Pentru meritele sale deosebite în lupta pentru înființarea idealului național de libertate și unitate politică, se cuvine să aducem un cald și binemeritat omagiu patriotului de prestigiu — dr. Ion Mateiu.

FERICIRILE

„Feriți cei flămânzi și însetați de dreptate...”

În înțeles biblic, „dreptatea” este acea stare sau așezare sufletească, care îl face pe om „drept” în fața lui Dumnezeu. Astfel privită, „dreptatea” se realizează prin harul lui Dumnezeu, dar și prin lucrarea omului, ea fiind, din partea omului, rezultatul strădaniei de împlinire a tuturor poruncilor lui Dumnezeu. O astfel de „dreptate” a avut-o în vedere Domnul Hristos, când, în fața Sfântului Ioan Botezătorul, a spus cuvintele: „Se cuvine nouă să împlinim toată dreptatea” (Matei 3, 15). În cuvintele acestea ale Mântuitorului, se cuprinde un întreg program de viață: programul de viață al creștinului, chemat să împlinească toate poruncile lui Dumnezeu.

Împlinirea sa statornică a poruncilor lui Dumnezeu alcătuiește în sufletul credincioșilor deprinderi în bine, pe care le numim „virtuți”, iar virtuțile, toate la un loc, au ca rezultat „starea de dreptate”, îl face pe om drept nu numai înaintea oamenilor, ci și înaintea lui Dumnezeu. În acest înțeles, cugetătorii de Dumnezeu au privit „dreptatea” ca „împlinire a tuturor poruncilor”, ca „cucerire” și „virtute” și chiar ca „sfințenie”.

Cei ce împlinesc poruncile lui Dumnezeu sînt străduitori pentru virtuți, iar cei virtuosi sînt și drepți, ca unii care petrec întru dreptate. Așa era, după mărturia sfântului Evanghelist Luca, drepții Zaharia și Elisabeta, părinții sfântului Ioan Botezătorul, despre care citim că „erau amîndoi drepți, mergînd în poruncile Domnului fără prihană” (Luca 1, 6).

Împlinesc „toată dreptatea” aceia dintre ostenitori, care se silesc să păzească „toate” cele ce ne sînt poruncite (Matei 28, 20; Luca 17, 10), iar aceasta o fac cu gîndul și cu dorința de a fi „drepți”.

Strădania pentru „dreptate” trebuie să fie o strădanie de toată vremea, o strădanie susținută în continuu. Ea se realizează cel mai bine, cînd are ca pricină o trebuință de dreptate, asemănătoare cu foamea și setea. De aceea a zis Domnul Hristos că sînt fericiți cei „flămînzi și însetați” de dreptate. Adică sînt fe-

riciți aceia care doresc cu înfocare starea de „dreptate”, iar aceasta nu numai din cînd în cînd, ci în toată vremea și cu toată puterea.

„Dreptatea” pe care trebuie să o urmărească creștinii, trebuie să o depășească pe aceea a „Cărturarilor și a Fariseilor”, potrivit cu cuvîntul: „De nu va prisi dreptatea voastră mai mult decît a Cărturarilor și a Fariseilor, nu veți intra în Împărăția cerurilor” (Matei 5, 20). Cărturarii și fariseii se mulțumeau cu o dreptate mărginită la lucrurile din afară. Ei nu urmăreau o dreptate lăuntrică, o dreptate înaintea lui Dumnezeu, ci se mulțumeau cu o dreptate în fața oamenilor. Ei se făceau „drepți înaintea oamenilor” (Luca 16, 15), „aveau despre sine încredințarea că sînt drepți” (Luca 18, 9). De aceea Domnul Hristos i-a mustrat, ca pe unii care spălau partea din afară a paharului și a blidului (Matei 23, 25) și i-a asemănat cu mormintele îngrijite doar pe dinafară (Matei 23, 27). Adevărata dreptate este dreptatea înaintea lui Dumnezeu; o dreptate lăuntrică, dusă pînă la gîndurile și simțirile cele mai adînci, care trebuie să fie rînduite în așa fel, ca atunci cînd ar fi scoase la iveală, ele să facă cinste celui ce le poartă în străfundul sufletului.

Sînt fericiți aceia care caută o dreptate adevărată și au o foame și o sete simțită pentru acea dreptate, care are preț înaintea lui Dumnezeu.

Cea mai mare piedică în calea celui care urmărește dreptatea, este părerea de sine, gîndul că am ajuns la dreptate. La unii ca aceștia, s-a gîndit Domnul Hristos, cînd a zis: „n-am venit să chem pe cei drepți, ci pe cei păcătoși, la pocăință” (Matei 9, 13). Cei ce se știu și se simt păcătoși au calea deschisă spre pocăință, înțeleg că părăsirea celor rele și împlinirea celor bune, — de aceea ei merg spre dreptate.

Pe cît de departe sînt de „dreptate” cei ce se socotesc a fi drepți, tot pe atît de străini de „dreptate” sînt și cei indiferenți, cei nepăsători. Aceștia nu sînt flămînzi și însetați de dreptate, pentru că lor le

este tot una dacă ajung sau nu la dreptate. La fel sînt străini de „dreptate” și n-au foame și sete pentru ea, nici cei care pe unele porunci le împlinesc cu seriozitatea convenită, iar la altele nu iau aminte. Așa făceau unii dintre farisei, pe care i-a mustrat Fiul lui Dumnezeu, pentru faptul că dădeau zeciuială „din izmă, din mărar și din chimen”, dar au lăsat la o parte „părțile mai grele ale Legii: judecata, mila și credința” (Matei 23, 23). Îndrumînd spre „toată dreptatea”, Domnul Hristos le spune celor ce nu aveau destulă luare aminte: „Pe acestea trebuia să le faceți, iar pe acelea să nu le lăsați” (Matei 23, 23).

Cei „flămînzi și însetați” de dreptate, nu fac nici o deosebire între cele ce li se par mici și ușoare și între cele ce le socotesc importante, mari și grele, ci le împlinesc pe toate, deopotrivă, cu dorința curată de a împlini „toată dreptatea”.

Foamea și setea sînt simțiri constrîngătoare. Cel flămînd caută hrană; cel însetat caută apă. Cel flămînd și însetat de dreptate, caută dreptatea și pe măsură ce o caută o găsește. Celor flămînzi și însetați de dreptate, Domnul le făgăduiește că „se vor sătura”, adică vor avea parte de dreptate pentru care se străduiesc. Deocamdată, ei sînt fericiți, ca unii ce caută dreptatea. Ei sînt fericiți pentru fiecare virtute realizată. Într-un fel, ei sînt mereu și flămînzi și săturați: flămînzi de tot mai mult și săturați de ceea ce au împlinit. Dar săturarea lor este fără săturare și flămînzirea lor este cu nădejde.

E știut, însă, că oricîtă silință ar pune omul pentru înfăptuirea dreptății, în cele din urmă, dreptatea este, mai presus de toate, un dar de la Dumnezeu, dat celor ce se silesc să o aibă. Însăși însetarea și foamea de dreptate, sînt daruri de la Dumnezeu, date celor ce își cunosc sărăcia lor în cele bune și sînt frămîntați să dobîndească o sfințită agoniseală și chiar dacă au ajuns să fie „blînzi și smeriți cu inima” nu se mulțumesc cu atîta, ci doresc a avea „toată dreptatea”, ca unii ce doresc să fie adevărați urmași ai Celui ce îi fericește pe „cei flămînzi și însetați de dreptate”.

Ierodiaconul Teofil

Din agenda Prea Fericitului Părinte IUSTIN

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

— **Joi 11 octombrie 1979**, Prea Fericitul Patriarh Iustin a primit pe Albert Petersen, din cadrul Institutului german de Misiune medicală „Paul Lechler”, din Tübingen — R. F. G.

— **Miercuri 17 octombrie 1979**, Prea Fericitul Patriarh Iustin a primit pe D-l George Bogdan, președintele Comunității românești din Göteborg — Suedia.

— **Sîmbătă 20 octombrie 1979**, Prea Fericitul Patriarh Iustin a primit pe Arhimandritul grec Ambrosios Andonopoulos, din partea Patriarhiei Ortodoxe a Ierusalimului, însoțit de M. Paksevanakis, din cadrul Ambasadei Greciei la București.

— **Sîmbătă 27 octombrie 1979**, cu prilejul sărbătorii Sf. Dimitrie cel Nou, ale cărui Sfinte Moaște se află în Catedrala Patriarhală, Prea Fericitul Patriarh Iustin a săvîrșit Sf. Liturghie arhierescă, la care a luat parte și I. P. S. Mitropolit Damaskinos de Tranoupolis, conducătorul Centrului ortodox de la Geneva, al Patriarhiei Ecumenice. A slujit și P. S. Episcop-Vicar Roman Ialomiteanul.

— **Luni 29 octombrie 1979**, la orele 19,30, Prea Fericitul Patriarh Iustin a oferit la Reședința patriarhală un cocktail în cinstea participanților la Consultația dintre teologii ortodocși și reprezentanți ai Comitetului evreiesc internațional, care s-a desfășurat la Institutul Teologic din București între 29—31 octombrie a.c., avînd ca temă: „Rolul tradiției în Biserica ortodoxă și în comunitatea evreiască”. La cocktail a luat parte și Eminența Sa Domnul Moses Rosen, Rabinul șef al Cultului Mozaic din țara noastră.

Vetre dobrogene...

(Continuare din pag. a 3-a)

brescu. Pictura a fost executată, în anii următori, de pictorul italian F. de Bease. În timpul episcopului Cosma Petrovici (1924—1947) s-au construit chiliile cu etaj și balcoanele din partea de vest a clopotniței. În vremea episcopului Chesarie Păunescu (1950—1973), au fost reparate biserica, clopotnița și toate chiliile acestui vestit așezămînt monahal, care a suferit însemnate stricăciuni la cutremurul din 1940.

La această mănăstire, de-a lungul anilor, s-au făcut eforturi și pentru înființarea unei tipografii, dar care n-a lucrat din cauza evenimentelor. De asemenea, aici a funcționat, mulți ani, școala eparhială de cîntăreți bisericitești, atelierul de luminări și o pepinieră ale Centrului Eparhial.

Din anul 1973, de cînd I. P. S. Arhiepiscop Dr. Antim Nica a pre-

lucrat conducerea acestei Eparhii, Mănăstirea Cocos a fost și este permanent în atenția I. P. S. Sale prin noile lucrări de reparații și amenajări ce i s-au făcut, ca: dotarea ei cu apă curentă și lumină electrică, organizarea unei colecții muzeistice, așezarea în baldachin nou, sculptat artistic, a sf. moaște ale celor patru martiri descoperiți la Niculițel în anul 1971 și aduse la această mănăstire la 17 iunie 1973, și înființarea, aici, a unei case de odihnă pentru clerul din eparhie.

În prezent, viețuitorii acestui așezămînt împlinesc munca cu rugăciunea și se străduiesc să păstreze cu sfințenie valorile spirituale și materiale lăsate de înaintași.

Conferința Teologică Interconfesională de la Sibiu

În zilele de 28—29 noiembrie 1979 s-au desfășurat lucrările celei de a XXXIV-a Conferințe teologice interconfesionale, la Institutul Teologic Universitar din Sibiu.

Au participat: I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, P. S. Episcop Vasile al Oradei, Eminența sa Domnul Albert Klein, Episcop al Bisericii Evanghelice (C. A.) Sibiu, Eminența Sa Domnul Nagy Gyula Episcop al Bisericii Reformate Cluj-Napoca, P. S. Antonie Ploieșteanul Episcop-vicar patriarhal, P. S. Roman Ialomiteanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor, P. S. Adrian Botoșăneanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor, P. S. Timotei Lujojanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei și Caransebeșului, P. S. Justinian Maramureșanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului, P. S. Gherasim Piteșteanul, Arhiepiscop-vicar al Episcopiei Rîmniceului și Argeșului, precum și rectorii, prorectorii, profesorii Institutelor teologice ortodoxe, protestante și romano-catolice din țară, directorul Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, consilieri patriarhali, redactorii ai revistelor centrale patriarhale și mitropolitane, directorii seminariilor teologice și alți invitați.

În prima zi a lucrărilor au fost prezentate următoarele referate:

1. Referatul principal: „Importanța și rolul mărturisirii de credință în teologie și viața Bisericii. Scriptură, Tradiție, mărturisire”, susținut de Pr. conf. dr. Ilie Moldovan de la Institutul Teologic Universitar din București.

2. Primul referat secundar: „Rolul și importanța mărturisirii de creștinătate în teologie și viața Bisericii”, susținut de Pr. prof. dr. Ioan Ică de la Institutul Teologic Universitar Sibiu.

3. Al doilea referat secundar: „Insemnătatea și rolul mărturisirii de credință în teologia și viața Bisericii”, susținut de Conf. dr. Hermann Pitters de la Institutul Teologic Protestant Unic — ramura Sibiu.

Pe marginea referatelor au luat cuvîntul mai mulți participanți care au aprofundat tema dezbătută sau au adus completări. Menționăm aici intervenția P. S. Episcop Antonie, care s-a referit în ansamblu la cele trei referate, evidențiind aspectele și punctele comune.

Concluziile Conferinței au fost formulate de către Comisia rectorilor. Reținem dintre acestea:

a) Sfînta Scriptură a Noului Testament este expresia Scrisă a Tradiției Apostolice fundamentale.

b) După convingerea noastră comună există pe lângă Tradiția Apostolică și o tradiție bisericască vie și dinamică, indispensabilă pentru credința și viața Bisericilor noastre.

c) Sîntem de acord că această tradiție bisericască are caracter obligatoriu pentru Bisericile noastre, întrucît e de acord cu Sfînta Scriptură și Tradiția Apostolică.

d) Mărturisirea de credință este răspunsul credinței noastre la cuvîntul lui Dumnezeu și expune învățătura propovăduită și predată de la început de Biserică pe baza Sfîntei Scripturi și a Tradiției apostolice, atît în forma sa concentrată în simbolul niceo-constantinopolitan, cît și în forma sa dezvoltată în hotărîrile sinoadelor ecumenice care au o valabilitate permanentă, precum și în mărturisirile din secolele XVI—XVII, sau în învățătura dezvoltată a Bisericii.

e) Izvorul mărturisirilor noastre de credință îl constituie întreaga învățătură revelată cuprinsă în Sfînta Scriptură și Tradiția apostolică, care se continuă în Biserică de-a lungul veacurilor ca Tradiție dinamică, ca răspuns la problemele fiecărei epoci. De aceea, mărturisirea de credință

este o misiune permanentă actuală a Bisericii, pentru a expune în formule mereu noi, complementare și paradoxale conținutul inefabil al adevărului revelat.

f) Am căzut de acord că Scriptura, Tradiția și Mărturisirea de credință nu pot fi separate de autoritatea doctrinară bisericască. Autoritatea doctrinară a Bisericii este o funcție esențială a ei pentru definirea adevărului revelat și a conținutului autentic a mărturisirii noastre de credință față de rățiciri și pentru nevoile credincioșilor.

g) Biserica are autoritate doctrinară întrucît stă permanent în adevărul descoperit de Hristos și propovăduit de Sfîntii Apostoli.

h) Biserica, în totalitatea ei are autoritate doctrinară care se exprimă în structuri și forme de colegialitate printr-un oficiu.

i) Înnoirea mărturisirii noastre de credință este o datorie permanentă a Bisericii pentru a răspunde nevoilor credincioșilor în contextul societății și lumii contemporane în care trăiesc.

După citirea telegramelor adresate conducerii bisericitești, pr. prof. Dumitru Abrudan, prorectorul Institutului Teologic Universitar Sibiu a rostit cuvîntul de închidere a lucrărilor.

Ca și în alte ocazii de acest fel, participanții la Conferință au constatat cu satisfacție deplină unitate asupra multor aspecte ale învățăturii noastre de credință. Experiența de pînă acum ne întărește convingerea că aceasta este calea pe care trebuie să mergem și în viitor: să ne întîlnim, să aprofundăm împreună tezaurul revelațional lăsat de Mîntuitorul.

Joi, 29 noiembrie 1979 a avut loc o expunere privind „Participarea Republicii Socialiste România la eforturile pentru abolirea politicii de forță și reglementarea exclusiv pe cale pașnică a raporturilor dintre state”.

D. A.

Prezențe culturale sibiene peste hotare

În luna octombrie 1979, un grup de specialiști sub conducerea dr. Cornel Irimie (directorul Muzeului Brukenthal), din care au făcut parte dr. Mircea Tomuș (redactorul șef al revistei „Transilvania”), Olimpia Maria Tudoran (șefa Galeriei Muzeului Brukenthal), Doina Năgler (șef de secție) și Martin Rill (istoric muzeograf) a participat la două simpozioane organizate la München și Stuttgart de către „Muzeul transilvan” în curs de organizare la Gundersheim lângă Heidelberg. Specialiștii sibiieni au prezentat o serie de comunicări care au fost primite cu mult interes, despre: „Istoria comună a poporului român și naționalităților conlocuitoare în Transilvania, condițiile noi de egalitate și libertate” (Martin Rill), despre „Vechime, continuitate și unitate în istoria Transilvaniei, oglindită în specificul etnocultural al poporului român, influențe și împrumuturi reciproce” (dr. C. Irimie), „Noile creații și problematica literaturii de limbă germană din România” (dr. M. Tomuș), „Muzeul Brukenthal azi” (dr. C. Irimie), „Galeria de artă Brukenthal” (M. O. Tudoran), „Dezvoltarea și valorificarea patrimoniului de carte veche și rară a bibliotecii Muzeului Brukenthal” (D. Năgler), „Noi cercetări privind pictura populară românească pe sticlă — demonstrînd a-

firmarea acestui gen de artă pe plan european” (autor M. Necula).

S-au prezentat, de asemenea, două comunicări ale unor cercetători sași rezidenți în R. F. Germania (dr. Hans Moferdt despre „Cetăți și orașe din Transilvania în lucrări vechi de grafică” și dr. H. Heltmann despre „Cercetări vechi și noi de științele naturii privind Transilvania”).

Lucrările au fost conduse de către emeritul om de cultură dr. Wilhelm Bruckner, președinte al „Muzeului transilvan” de la Gundersheim și al „Asociației sașilor transilvăneni din R. F. G.”, care a elogiat nivelul lucrărilor și spiritul pozitiv al discuțiilor, apreciînd că acest dialog trebuie să devină o cale permanentă de contact pentru promovarea adevărului istoric, respect și prietenie.

Larga participare a numeroase personalități, ca și primirea delegației de oameni de cultură sibiieni de către Ministrul culturii al Landului Bavaria, de către primarii generali de la München și Stuttgart, confirmă succesul acestor manifestări menite să facă cunoscute realitățile din țara noastră, creațiile prin care poporul român și naționalitățile conlocuitoare făuresc împreună o viață mai bună.

I. Bologa

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai nr. 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază.

COMITETUL DE REDACȚIE: Dr. Nicolae Mladin, Mitropolitul Ardealului — președinte; Pr. prof. Dr. Dumitru Abrudan — redactor responsabil; Lector Aurel Jivi — redactor adjunct; Arhid. Gheorghe Papuc, Pr. prof. Dr. Mircea Păcurariu — membri; tehnoredactor: Diac. Ezechiel Oancea.

Cititorii din străinătate se pot abona, adresîndu-se la ILEXIM Departamentul Export — Import Presă P. O. Box 136 - 137 — telex: 11226, București, str. 13 Decembrie nr. 3.